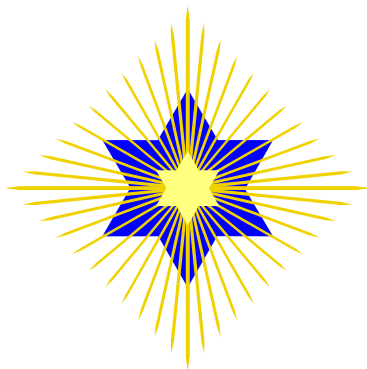

Daniels 70 åruger

En udlægning af Daniel 9:20-27
Oskar Edin Indergaard

Daniels
70 ÅRUGER

En udlægning af Daniel 9:20-27
af
Oskar K. Indergaard

Dareios I udstedte en fornyelse af Kyros' dekret om genopbygningen af templet i Jerusalem, der er omtalt i Ezras Bog 6:1-22. Her ses ruinerne af hans prægtige palads i Persepolis.

Profetien i Daniels Bog 9:20-27

Endnu mens jeg talte og bad og bekendte min egen og mit folk Israels synd og bønfuldt Herren min Gud og bad for hans hellige bjerg – mens jeg altså endnu var i færd med bønnerne, kom manden Gabriel, som jeg tidligere havde set i et syn, flyvende hen til mig ved aftenofferets tid. Han kom og talte til mig og sagde:

”Daniel, nu er jeg kommet for at give dig indsigt og forståelse. Da du begyndte at bede, udgik der et ord, og jeg er kommet for at give det videre til dig, fordi du er en højtelsket mand. Giv agt på ordet, så du forstår synet.

Halvfjerds uger er fastsat for dit folk og for din hellige by, før overtrædelserne bliver tøjlet, synden bragt til ophør og skylden sonet, før den evige retfærdighed kommer, før profeterens syner bliver beseglet og det højhellige bliver salvet.

Du skal vide og forstå: Fra den tid ordet om at genopbygge Jerusalem udgik og indtil der kommer en salvet fyrste, er der syv uger. I 62 uger skal det stå genopbygget med torve og gader. Men det er trængselstider!

Når de 62 uger er gået, bliver en salvet fjernet uden dom, og byen og helligdommen ødelægges af en fyrste, der kommer med sin hær. Han får sit endeligt i en stormflod. Det er besluttet, at ødelæggelserne skal vare, indtil krigen er forbi. Han vil slutte en stærk pagt med de mange i én uge.

Men midt i ugen vil han bringe slagtoffer og afgrødeoffer til ophør. Ødelæggeren kommer på vederstyggelighedens vinger, og det varer, indtil den ødelæggelse, der er besluttet, vælder frem mod ødelæggeren selv.”

Daniels 70 åruger

I. Dette er en *kronologisk* profeti, som derfor må omgås med den allerstørste nøjagtighed og akkuratesse.

II. Den er et eklatant eksempel på Skriftens guddommelige autoritet og inspiration, for hvem uden den alvidende Gud kunne 500 år før forudsige den nøjagtige dag, da Israels Messias skulle ride ind i Jerusalem på et æsel?

III. Den er en kronologisk nøgle til al profeti i NT og en stor del af profetien i GT.

Jesu store eskatologiske tale på Oliebjerget henlægger helt afgjort tiden for Israels sidste og største trængsel til profetiens 70. og sidste åruge.

Størstedelen af Johannes Åbenbaring er en detaljeret uddybning af den samme åruge, som her er inddelt i to halvdele på hver 1260 dage = 42 måneder = 3½ profetisk år med en begyndelse, en midterdel og en slutning.

IV. Anledningen til, at Daniel fik denne vidtrækkende profeti: De 70 år, hvor Israel iflg. Jeremias 25:11 skulle være deporteret til Babylon, var ved at rinde ud. Daniel vidste dette og kom i stor nød for folket og for Jerusalem. Han hengav sig til bøn og faste i flere uger, og så kom englen Gabriel og gav ham denne storslåede profeti om Israels fremtid, som rækker helt til endens tid for denne jord.

V. Først en kort omtale af de elementer, profetien indeholder:

1. Hele profetien har *kun* at gøre med Israel og Jerusalem.
2. Det, som skal ske med Israel og Jerusalem, omtales i 6 punkter:
 - a. Overtrædelserne bliver tøjlet.
 - b. Synden bragt til ophør.
 - c. Skylden sonet.
 - d. Ewig retfærdighed kommer.
 - e. Profeternes syner bliver beseglet.
 - f. Det højhellige bliver salvet.
3. To fyrster er nævnt og de må ikke sammenblandes:
 - a. Den salvede fyrste, v. 25.
 - b. Den kommende fyrste med sin hær, vers 26.
4. Hele tidsperioden i profetien er kaldt de 70 åruger, som er inddelt i perioder: Først 7 åruger, 62 åruger og til sidst 1 åruge.
5. Udgangspunktet for profetien: *Fra den tid ordet om at genopbygge Jerusalem udgik...* v. 25.
6. Enden på de 7 + 62 åruger markeres ved, at den salvede fyrste står frem. v. 25.
7. Efter de 62 åruger, som følger efter de 7 åruger, *bliver en salvet fjernet uden dom. og byen og helligdommen ødelægges af en fyrste, der kommer med sin hær.* v. 26.
8. Efter disse to vigtige begivenheder kommer vi til den sidste 70. åruge, som vil blive klart markeret ved, at den kommende fyrste vil slutte en stærk pagt for et tidsrum af 7 år.
9. *Men midt i ugen vil han bringe slagtoffer og afgrødeoffer til ophør. Ødelæggeren*

kommer på vederstyggelighedens vinger, og det varer, indtil den ødelæggelse, der er besluttet, vælder frem mod ødelæggeren selv. v. 27.

10. Ved udløbet af hele perioden på 70 åruger skal Israel og Jerusalem være kommet ind i den velsignelsens tilstand, som udtrykkes i de 6 ting, der nævnes i v. 24:

- a. Overtrædelserne bliver tøjlet .
- b. Synden bragt til ophør.
- c. Skylden sonet.
- d. Ewig retfærdighed kommer.
- e. Profeternes syner bliver beseglet.
- f. Det højhellige bliver salvet.

VI. DE FØRSTE 69 ÅRUGER

begynder med, at ordet *udgår om at genopbygge Jerusalem* og slutter med, at *den salvede fyrste står frem*.

1. Hvad står en åruge for?

På hebraisk *shabua*, udtales *sjavaoa*. For israelerne var en uge på 7 år lige så godt, ja måske bedre kendt end en uge på 7 dage. Det var antallet af åruger, der bestemte de store glædesår *sabbatsåret* og *jubelåret*.

2. Hvorfor menes der her en uge på 7 år?

A. Profetien i Jeremias 25:11, som Daniel havde for øje, var et multiplum af 7, nemlig 10 x 7 år. Dan. 9:1-2.

B. Ifølge 2. Krønikebog 36:21 havde israelerne været borte fra deres land og så skulle de få hvile i 70 år. Det er da rimeligt, at budet om sabbatsåret havde været overtrådt i 490 år eller 70 åruger. Derfor er der sandsynligt, at Gud nu ville give Israel en ny periode af samme tidsrum.

C. Hvis de 7 var dage, ville hele perioden blive på kun 490 dage, altså lidt over 1 år, hvilket er helt usandsynligt.

3. Hvor langt er et profetisk år i Skriften?

Det er på 360 dage.

A. *Historisk bevis*: 1. Mosebog kap. 7 og 8.

I Noas 600. leveår på den 17. dag i den 2. måned gik Noa som den ottende person ind i arken og på den samme dag begyndte det at regne i 40 dage og 40 nætter. Vandet holdt sig derefter *over jorden i 150 dage*.

På den 17. dag i den 7. måned, altså 5 måneder efter at regnen begyndte, strandede arken på Ararats bjerg.

På den 1. dag i den 10. måned, altså 7½ måned efter at regnen begyndte, kom bjergtoppene til syne.

I Noas 601. leveår på den 1. dag i den 1. måned, altså 10½ måned fra regnen begyndte, var vandet tørret bort fra jorden.

På den 27. dag i den 2. måned, altså 1 år og 10 dage fra regnen begyndte, var jorden blevet helt tør.

Altså må de 150 dage, der nævnes i kap. 8:3, ligge fra den 17. dag i den 2. måned til den 17. dag i den 7. måned, dvs. i nøjagtig 5 måneder. Hver måned bliver da på $150:5 = 30$ dage.

Derfor giver kap. 7 og 8 i 1. Mosebog *historisk* bevis for, at det profetiske år i Skriften er på 360 dage.

B. *Profetisk Bevis:*

Den sidste halvdel af den 70. åruge er en forfølgelsestid for Israel. Iflg. Dan. 7:24-25, Åb. 13:4-7, Ab. 12:13-14 sættes denne forfølgelsestid til $3\frac{1}{2}$ profetiske år = 42 måneder = 1260 dage.

Derfor giver dette *profetisk* bevis for, at et profetisk år er på 360 dage.

4. Hvornår begyndte de 70 åruger?

A. *Fra den tid ordet om at genopbygge Jerusalem udgik ...*

B. Der kan her være tale om 4 forskellige dekreter – 3 fra Ezras Bog og 1 fra Nehemias' Bog:

1. Det første dekret ved *Kyros*, Ezra 1:1-5, 17 angår templet og ikke Jerusalem.

2. Det andet dekret ved *Dareios I* i Ezra 6:1-22 er et fornyelsesdekret af *Kyros'* dekret og angår ligesom dette templet og ikke Jerusalem. Templet blev fuldført og indviet.

3. Det tredje dekret ved *Artaxerxes I* i Ezra 7:1-10, 44 i *Artaxerxes'* 7. regeringsår angår Mose lov, templet, tempeltjenesten og folket, og der er ikke med et eneste ord antydning, at det angår genopbyggelsen af Jerusalem. Tværtimod fremgår det af Ezra 4:1-24, at endog genopbygningen af templet blev standset en tid, fordi jødernes fjender falskeligt anklagede dem for at genopbygge byen uden at have fået tilladelse til dette.

4. Dermed er der kun ét dekret i GT, som angår genopbyggelsen af Jerusalem efter det babylonske eksil og til hvilket profetien i Dan. 9:25 sigter: *Nehemias* 2:1-8. Det blev udstedt af *Artaxerxes I* i hans 20. regeringsår, dvs. 445 f. Kr. (*Neh.* 1:1-11.) Baggrunden var:

a. Jerusalems mure var nedrevet og byportene opbrændte.

b. *Nehemias* græd, sørgede og fastede for Gud.

c. *Nehemias* bad om tilladelse til at rejse til Jerusalem for at genopbygge den.

d. *Nehemias'* bøn blev hørt, kongen udstedte dekretet.

e. Dekretets eksakte dato opgives til at være *i måneden Nisan i Artaxerxes 20. år.*

Her er det efter jødisk sædvane underforstået *den første dag.*

f. *Artaxerxes* blev konge i 465 f. Kr.

g. Altså begynder de 70 åruger i hans 20. år den første dag i måneden *Nisan.*

Den 1. *Nisan* 445 f. Kr. er efter vor julianske kalender *den 14. marts 445 f. Kr.*

5. Hvornår slutter de 70 åruger?

Her må man først omregne de 69 åruger, dvs. $69 \times 7 = 483$ profetiske år, til dage.

483×360 dage = 173.880 dage.

Beregnet fra den 14. marts 445 f. Kr. kommer vi frem til *den 6. april 32 e. Kr.*

Hvordan passer dette med den julianske kalender, som vi bruger i Europa? Vi regner jo hvert år til 365,2422 dage.

Fra 445 f. Kr. til 32 e. Kr. er der $445 + 32$ minus $1 = 476$ *virkelige* år. Vi må trække 1 år fra, da år 0 ikke eksisterer, men er skæringspunktet for tiden før og efter Kristi fødsel.

I de 476 virkelige år er der $476 \times 365,2422$ dage = 173879,2872 dage.

Altså var det på den 173879,2872. dag fra den 14. marts 445 f. Kr., nemlig *den 6. april 32 e. Kr.* som var *den 10. Nisan, at Jesus red ind i Jerusalem.*

6. Dette var *Israels og Jerusalems store dag*, som beskrives i alle 4 evangelier: Matt. 21:1-11, Mark. 11:1-11, Luk. 19:29-44, Johs. 12:12-16.

A. Dette var opfyldelsen af profetien i Zakarias 9:9. *Bryd ud i jubel, Zions datter, råb af fryd, Jerusalems datter! Se, din konge kommer til dig, retfærdig og sejrrig, sagtmodig, ridende på et æsel, på en æselhoppes føl.*

B. Om dette indtog i Jerusalem beretter Skriften:

Da han nærmede sig vejen ned ad Oliebjerget, begyndte hele discipelskaren glad at prise Gud med høj røst for alle de mægtige gerninger, de havde set. De råbte: "Velsignet være han, som kommer, kongen, i Herrens navn! Fred i himlen og ære i det højeste!" (Lukas 19:37-38.)

C. Disciplene forstod ikke dette med det samme, men efter at Jesus var herliggjort, forstod de, at dette var skrevet om ham og at de havde gjort det for ham: *Det forstod hans disciple ikke straks, men da Jesus var herliggjort, kom de i tanker om, at dette var skrevet om ham, og at det var det, man havde gjort med ham.* (Johs. 12:16.)

D. Tidligere havde Jesus forbudt dem at forkynde, at han var Messias, men nu sagde han til farisæerne: *Om disse tier, skal stenene råbe!* (Lukas 19:39-40.)

E. *Jesus græd over Jerusalem: Da han kom nærmere og så byen, græd han over den og sagde: "Vidste blot også du på denne dag, hvad der tjener til din fred. Men nu er det skjult for dine øjne."* (Lukas 19:41-42.)

F. Jesus forudsiger Jerusalems ødelæggelse, *fordi du ikke kendte din besøgstid.* v. 43-44.

7. Dermed er vi nået til enden af de 69 åruger, der endte den dag, da Israels Messias red ind i Jerusalem i overensstemmelse med profetien i Dan. 9:25 og Zak. 9:9.

8. Men Israels Messias blev udryddet af Israel efter de 69 åruger.

A. Forkastet af *Israels ledere.*

B. Overgivet af jøderne *til romerne.*

C. Dødsdømt ved en *romersk dødsdom.*

D. Afsagt af en *romersk prokurator*, Pontius Pilatus.

E. Dødsdommen fuldbyrdet på et *romersk kors.*

F. Under den *romerske kejser* Tiberius Caesar.

G. Men over Jesu kors stod denne indskrift skrevet på hebraisk, latin og græsk: *Jesus af Nazaret, jødernes konge!* Ypperstepræsterne klagede over dette.

H. *"Hvad jeg skrev, det skrev jeg!"* svarede Pilatus dem.

I. Anklagerne mod ham:

a. Han sagde, at han var *Guds Søn.*

b. Han sagde, at han var *jødernes konge.*

J. Han var begge dele, men han døde efter Guds besluttede råd og forudviden for at sone *al verdens synd*.

K. Den *bindende erklæring* for Israels ledere overfor romerne: *Non habemus regem nisi Caesarem! Vi har ingen anden konge end kejseren!* råbte hoben i Johs. 19:15.

Denne bindende erklæring er hentet fra Vulgata og står ved magt til *den sidste dag* af den store trængsel. Profeten Hoseas har beskrevet de to sidste dage af denne trængsel og den første dag af det messianske fredsrige: *Han giver os liv efter to dage, rejser os på den tredje dag, og vi skal leve for Guds ansigt.* (Hos. 6:2.) I disse 2 dage vil Israel endelig fuldt og helt besinde sig på årsagen til deres dødstilstand. Da skal Gud udgyde *nådens og bønnens ånd* over Israel, og de skal påkalde den himmelfarne *Jesus af Nazaret som deres Messias og Konge, og han skal åbenbare sig til frelse for Israels rest.* (Zak. 12:10.)

På den tredie dag blev *Jonas* udfriet af havdyrets bug.

På den tredie dag stod *Jesus* op fra de døde.

På den tredje dag skal *hele Israel* blive frelst på én dag.

VII. DEN 69. ÅRUGE 25-32 e. Kr.

9. I den 69. åruge for Israel og Jerusalem udfolder sig Jesu herold *Johannes Døberens* virksomhed og *Jesu* egen forløservirksomhed. Det sker i årene 25-32 e. Kr. og stemmer med den øvrige bibelske kronologi i øvrigt:

A. Ifølge Lukas 3:1 begyndte *Johannes Døberen* sin virksomhed i det 15. år af kejser *Tiberius'* regering. *Tiberius* blev udnævnt til medregent med kejser *Augustus* i 11 e. Kr. og ægtede i den anledning hans datter *Julia*. Da *Augustus* døde, var *Tiberius* enekejser fra 14 til 37 e. Kr. Det 15. år af hans regering bliver altså år 25 e. Kr.

B. Ifølge Lukas 3:23 var *Jesus* omkring 30 år, da han begyndte sin gerning.

Ifølge den jødiske historiker *Josephus Flavius* døde *Herodes den Store* i år 750 efter Roms grundlæggelse. *Jesus* blev født i *Herodes'* tid, Matt. 2:1. At der er tale om *Herodes den Store*, fremgår af Matt. 2:22, hvor det oplyses, at han blev efterfulgt af sin søn *Arkelaus*.

Ifølge munken *Dionysius Exiguus*, som i det 6. århundrede blev ophavsmand til den nye kristne tidsmåling, er år 750 efter Roms grundlæggelse = år 1 efter Kristi fødsel. Altså døde *Herodes den Store* i år 4 før Kristi fødsel, men i Matt. 2:16 er der stærke indicier for, at *Jesus* blev født 2 år før *Herodes* døde, altså i år 758 efter Roms grundlæggelse eller år 6 f. Kr. *Jesus* var dermed 30 år i år 25 e. Kr.

C. Efter de synoptiske evangelier kan det se ud, som om Jesu offentlige virke var af meget kort varighed, fordi disse evangelier kun nævner én påskefest i Jerusalem, som *Jesus* drog op til, nemlig den påske, hvor han blev korsfæstet. Derimod berettes der i *Johannes-evangeliet*, at *Jesus* besøgte Jerusalem 4 gange: Johs. 2:13, 5:1, 7:10, 12:12 og at 3 af disse besøg fandt sted ved påsketid – sidste gang drog han derop med sin egen død for øje.

Det er muligt, at den højtid, der yderligere omtales i Johs. 5:1, også er en påske. Hermed fremgår det af *Johannes-evangeliet*, at det omtaler 3 eller 4 år af Jesu offentlige virke og at dette virke slutter i år 32. *Sammenlagt med Døberens virksomhed fra år 25 e. Kr. bliver det til de 7 år, der udgør af den sidste af Daniels 69 åruger for Israel og Jerusalem.*

Der er dog ingen uoverensstemmelse mellem hvad Johannes og hvad de andre evangelister beretter, for iflg. Matt. 23:37 fremgår det klart, at Jesus besøgte Jerusalem flere gange i løbet af sin offentlige virksomhed.

D. De 2 sidste af de 70 åruger er de vigtigste, for der sker helt afgørende store ting:

I den 69. virker *den sande Messias, Jesus* og hans herold, *Johannes Døberen*.

I den 70. virker *den falske Messias, Antikrist* og hans herold, *den falske profet*.

I Johs. 5:43 siger Jesus: *Jeg er kommet i min Faders navn og I tager ikke imod mig*. Dette skete i den 69. åruge.

Men han fortsatte: *Hvis en anden kommer i sit eget navn, ham skal I nok tage imod*. Her sigter Jesus til Anti-Messias, og det vil ske i den 70. åruge.

VIII. PARENTESEN MELLEM DEN 69. OG DEN 70. ÅRUGE

1. Der foreligger 3 forskellige fortolkninger til forklaring af den lange pause på snart 2000 år mellem de to sidste af Daniels 70 åruger.

A. Den 70. åruge ligger i *kronologisk forlængelse* af den 69. og udløber derfor 7 år efter denne.

B. *Første halvdel* af den 70. åruge ligger i kronologisk forlængelse af den 69., mens den *sidste halvdel* henligges til den sidste halvdel af endens tid.

C. *Hele* den 70. åruge henlægges til endens tid.

2. *Grundene* for et tidsrum mellem den 69. og 70. åruge:

A. Profetiens *ligefremme læsemåde*, hvorved begivenhederne i vers 26 kommer ind mellem vers 25 og 27. Disse begivenheder er store og af umådelig vidtrækkende betydning:

a. *Jesu korsfæstelse*.

b. *Jerusalems ødelæggelse*.

c. Enden på det er *oversvømmelse*.

d. Indtil enden er der *krig*.

e. *Ødelæggelsen er fast besluttet*.

B. Den historiske stadfæstelse af, at Jerusalems ødelæggelse indtraf *hele 38 år efter den 69. åruge*. Dermed er det bevist, at der kommer et tidsrum mellem den 69. og 70. åruge.

C. Opfyldelsen af de 6 punkter i vers 24, som skal ske med Israel og Jerusalem indenfor rammen af de 70 åruger, kan ikke findes noget andet sted i kendt historie:

a. *Overtrædelserne bliver tøjlet*.

b. *Synden bragt til ophør*.

c. *Skylden sonet*.

d. *Evig retfærdighed kommer*.

e. *Profeternes syner bliver beseglet*.

f. *Det højhellige bliver salvet*.

D. Usete tidsrum i profetisk tid er aldeles ikke usædvanlige i GTs profetier:

a. Esajas 9:6 "et barn er født os... og herredømmet skal hvile på hans skuldre."

b. Zakarias 9:9-10 "Se, din konge kommer til dig... Han udråber fred til folkene, han hersker fra hav til hav og fra floden til Jordens ender."

- c. Es. 61:1-2”- for at udråbe et nådeår for Herren... og en hævndag fra vor Gud.”
- d. Mellem første og anden del af disse skriftsteder er der *over 1900 år*.
- e. Den bibelske profeti er mere en *væsensprofeti* end en kronologisk profeti.
- f. Orientaleren er mere interesseret i den næste store begivenhed end i den tid, som måtte ligge imellem.
- g. *Det profetiske perspektiv:*

GT-profeterne så ofte begivenhederne i et plan uden at se den kronologiske dybdeafstand i dem. De så Kristi lidelser og herligheden bagefter, men de kunne ikke blive klar over tidsforholdet. Daniel så sikkert Kristi lidelser (”Den salvede udryddes” i 9:26) men det var tidsforholdet, han ikke forstod: *Jeg hørte det, men forstod det ikke* (12:8).

Herre, hvad skal dette ende med? spørger han i vers 9 og får som svar: *Gå bort, Daniel, ordene holdes skjult og er forseglet til endetiden.*

E. *Herren selv* har vidnet, at den 70. åruge er fremtidig. Han henlægger nemlig ødelæggelsens vederstyggelighed, som profeten Daniel har talt om, til endens tid, så at den markerer indledningen til den store trængsel og bliver jødernes opfordring til at flygte op i bjergene for at undgå trængslen. (Matt. 24:15-17).

3. Dermed er der bevist, at *der ligger et tidsrum mellem den 69. og 70. åruge*. Endens tid, den store trængsel og Herrens genkomst er endnu fremtid - derfor er også den 70. åruge fremtidig.

Den rette placering af den 70. åruge fjerner usikkerheden om udlægningen af endens tid og forklarer, hvorfor profeterne ikke nævner vor tid: De så ikke kirkens og NT-menighedens tid mellem den 69. og 70. åruge, men de så endens tid. For alle 70 åruger er profetisk tid *for Israel*, men kirkens tid er *ikke* profetisk tid *for Israel*.

Må Himlen bevare os fra den mening, at *Gud er færdig med Israel!* Eftersom den 70. åruge endnu er fremtidig, er Israels opgave i den guddommelige plan endnu ikke afsluttet. Derfor kan der heller ikke sættes dato på Jesu komme for at bortrykke menigheden, *men når den 70. åruge begynder, kan der sættes nøjagtige tidsbestemmelser for de kommende store begivenheder*. Menighedens tid indgår altså i parentesens mellem de to sidste åruger, så at menigheden bliver bortrykket *før* den 70. åruge begynder.

IX. DEN SALVEDE FYRSTE OG DEN KOMMENDE FREDSFYRSTE

De to fyrster i vers 26 er *den salvede Messias*, som indsættes efter de 69 åruger, og *den kommende fyrste Anti-Messias*. At den kommende fyrste ikke er identisk med den salvede fyrste Messias, fremgår af, at det er hans folk, der skal ødelægge Jerusalem, hvilket romerne gjorde i år 70. e. Kr. Altså er den kommende fyrste *en romersk fyrste*. Desuden er han

- a. det lille horn i Daniel kap. 7.
- b. det lille horn, kongen med et frække åsyn i kap. 8.
- c. kongen i kap. 11.

d. Ødelæggelsens Vederstyggelighed i Daniels bog og i Jesu eskatologiske tale på Oliebjerget. *Når I derfor ser Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som der er talt om ved profeten Daniel, stå på hellig grund...*

Dette er en korrekt oversættelse, for i Markus 13:14 er det ord, som er oversat med *stå*, i grundteksten et participium i *akkusativ maskulinum* og viser derved, at *"Ødelæggelsens Vederstyggelighed" er en mand*.

E. *Syndens menneske, fortabelsens søn, den lovløse*, 2. Tess. 2:1-10.

F. *Dyret af havet*, Åb. 13:1-8.

G. *Antikristen*, 1. Johs. 2:18-22, 4:1-3, 2. Johs. 7. Han er Israels sidste store forfølger, Satans falske Messias.

Han er kommende såvel i forhold til Jerusalems ødelæggelse som til Dan. 9:27.

X. DET MEGET VIGTIGE VERS 27

1. Oversat fra hebraisk efter den nyeste udgave af *Kittels Biblia Hebraica* er den bedste tekst for tiden: *Og han (fyrsten) gør pagten tung for mange, én uge. Og i midten af ugen får han slagtoffer og madoffer til at ophøre. Og på vederstyggelighedens vinge en ødelægger, helt til den fastsatte ende strømmer ned over ødelæggeren.*

2. Hvem viser pronomenet *han* hen til? For han er aktøren i verset. Grammatikalsk kan det gå på begge fyrster, men antagelig på den kommende fyrste, for han nævnes sidst.

Grundene til, at det drejer sig om den kommende fyrste:

A. Messias har *aldrig* ytret et ord om nogen 7-års pagt mellem ham og det israelske folk og der er ingen beretning om dette i evangelierne.

B. Jesu pagt med sit folk er en *evig pagt* og ikke begrænset til 7 år. Det fremgår af Jer. 31:31-33 og Hebræerbrevet.

C. Jesu død bragte *ikke* de mosaiske ofre til *ophør*, men de fortsatte indtil Jerusalems ødelæggelse.

D. Det ville også fordre, at den 70. åruge følger umiddelbart efter den 69., hvilket er modbevist tidligere.

E. Ifølge Herrens egne ord i Matt. 24 er den 70. åruge endnu fremtidig.

F. *Buen* i Åb. 6:1-2 viser, at det er den kommende fyrste, der opretter 7-års pagten. Guds bue er Juda: *For jeg spænder Juda som en bue, lægger Efraim på som pil...* (Zak. 9:13).

Af disse grunde er det *den kommende romerske fyrste*, som opretter 7-års pagten med Israel – han er den drivende kraft i de forfærdelige begivenheder i den 70. åruge for Israel.

XI. MELLEM BORTRYKKELSEN OG GENKOMSTEN

Den 70. åruge er en periode på 7 profetiske år, som ligger mellem menighedens bortrykkelse og Jesu genkomst i herlighed. Det er de sidste 7 profetiske år af hedningernes tider. Derfor kaldes den i Daniels bog og i Jesu eskatologiske tale for *endens tid, den for enden fastsatte tid, vredens sidste tid*.

Den kan ikke begynde, før den nytestamentlige menighed er borttrykket: *Lad ingen på nogen måde skræmme jer. Først skal nemlig frafaldet komme og lovløshedens menneske åbenbares, fortabelsens søn, modstanderen, der ophøjer sig over alt, hvad der hedder Gud og helligdom, så at han sætter sig i Guds tempel og udgiver sig for at være Gud. Husker I ikke, at jeg sagde dette til jer, mens jeg endnu var hos jer? I véd også nu, hvad det er, der holder igen, så at han først åbenbares, når hans tid er inde.* (2. Thess. 2:2-6)

Den, som nu holder igen kan ikke være andet end Helligånden og hans manifestation gennem menigheden.

Heraf følger, at den kommende romerske fyrste ikke kan åbenbares, før menigheden er borttrykket – og at hans tilsynekomst må følge lige efter borttrykkelsen.

Da den romerske fyrste først vil kunne udpeges, når han opretter sin 7-års pagt med Israel og da denne pagtslutning vil markere begyndelsen af den 70. åruge, følger heraf logisk, at denne sidste åruge ikke kan begynde, før menigheden er borttrykket fra Jorden.

Men det er lige så logisk, at den afsluttes, når Herren kommer igen i herlighed:

De 6 store velsignelser i Dan. 9:24 vil opfyldes på Israel, når alle de 70 åruger er gået.

Fordi den forfærdelige magt, som den romerske fyrste har, *varer helt til enden* af den 70. åruge, og *fordi* han skal tilintetgøres ved Herrens åbenbarelse, så er det sikkert, at Herrens åbenbarelse i herlighed vil finde sted, *når den 70. åruge løber ud.*

Det er derfor sikkert, at Messias' komme i herlighed vil afslutte alle de 70 årugers tidsperiode. Jesus sætter jo også selv sin genkomst til at skulle ske *straks* efter trængslen:

Men straks efter trængslen i de dage skal solen formørkes og månen ikke skinne og stjernerne falde ned fra himlen og himlens kræfter rystes. Og da skal Menneskesønnens tegn komme til syne på himlen, og da skal alle Jordens folkestammer jamre, og de skal se Menneskesønnen komme til syne på himlens skyer med magt og megen herlighed. (Matt. 24:29-30.)

XII. BEGGE HALVDELE AF DEN SIDSTE ÅRUGE I ÅBENBARINGSBOGEN

Den 70. åruge danner også den kronologiske ramme for de store begivenheder, der skildres i *Åbenbaringsbogens kap. 6 til kap. 19*. Disse kapitler er nemlig baseret på et enkelt tidsmål: *En tid og tider og en halv tid* (Åb. 12:14) = 42 måneder (Åb. 11:2, 13:5) = 1260 dage (Åb. 11:3, 12:6). *Altså et og samme tidsmål og nøjagtig 3½ profetiske år af 360 dage.*

Men genfindes begge halvdele af den sidste åruge i *Åbenbaringsbogen*? Helt tydeligt:

A. Iflg. Åb. 11:2 skal hedningerne nedtræde den hellige stad i 42 måneder = 3½ profetiske år. Derfor må dette være *den anden halvdel* af årugen, fordi det er midt i den 70. åruge at den romerske fyrste bringer de jødiske ofringer til at ophøre og bliver jødernes forfølger.

B. Det er lige så sandsynligt, at de 1260 dage i Åb. 11:3 sigter til *den første halvdel* af den 70. åruge, fordi *de 2 vidner* profeterer i denne periode, hvorefter de dræbes af den romerske fyrste – men det kan han ikke gøre, før han har fået verdensmagten og begynder at føre krig mod de hellige og sejrer over dem. (Åb. 11:7, 13:7.)

C. Iflg. Åb. 11:1-5 blæses *den 7. basun* lige efter drabet på de 2 vidner, altså i midten af årugen.

Dermed er begge halvdele af den 70. åruge beskrevet i *Åbenbaringsbogen*.

Men kan vi nærmere lokalisere begyndelsen og enden af den 70. åruge i *Åbenbaringsbogen*? Svaret er bekræftende af følgende grunde:

A. Eftersom årugen begynder med åbenbarelsen af *den falske Messias*, må begyndelsen være Åb. 6:1-2, hvor Antikristen begynder sit løb for at erobre verdensmagten.

B. Eftersom den 70. åruge afsluttes med åbenbarelsen af *den sande Messias*, må årugen slutte med Åb. 19:11-21.

C. Således dækker Åb. 6-19 den 70. åruge for Israel og Jerusalem og den deles i 2 halvdele ved den 7. basun.

D. Daniel trækker den store kronologiske ramme op for endens tid, mens Johannes udfylder med detaljer.

XIII. FREDSBEVÆGELSE OG TEMPELPAGT

Den 70. åruge vil som sagt begynde med, at den kommende romerske fyrste opretter *en tung pagt* med Israel.

Denne 7-års pagt vil sandsynligvis indgå som en integrerende del af en verdensomspændende plan, som blandt mange andre ting tager sigte på *at konsolidere freden i verden*.

I den hebraiske grundtekst hos Daniel står: *Og han gør pagten tung for mange, én uge*. Nogle påstår, at grundtekstens hebraiske *berith* ikke kan bruges om en pagt mellem mennesker, men kun om en pagt fra Guds side – men det samme ord er dog brugt om

pagten mellem *Akab* og *Benhadad* (1. Kong. 20:34),

pagten mellem *Efraim* og *Assyrien* (Hoseas 12:1) og

pagten mellem *Antiochus IV Epifanes* og *Ptolemeus Philometor* (Dan. 11:22).

Desuden er dette samme hebraiske ord 15 gange i GT oversat med ordet *pagt*.

Indholdet af den pagt, som den kommende romerske fyrste indgår med Israel, er ikke åbenbaret i Dan. 9:27. Men én ting er dog angivet, nemlig at den romerske fyrste kun 3½ år efter pagtens indgåelse sætter en stopper for de israelske ofringer, fordi han selv vil tilbedes. Dette indebærer, at pagten i hvert fald vil medføre *genopbyggelsen af det israelske tempel på tempelpladsen i Jerusalem og genoptagelse af ofringerne dér*.

Dette stemmer helt med den aktuelle situation i dag. På trods af materiel og kulturel fremgang for Israel i fædrenes land er der dog et meget stort savn: Jøderne kan aldrig blive tilfredse, før deres tempel er genopbygget og den mosaiske kultus er fuldt genoprettet.

Men på tempelpladsen står i dag den prægtige muhamedanske *Omar-moské*, som er det tredjehelligste sted for verdens muslimer. Det var et stort skridt i retning af profetiens opfyldelse, at Israel i 6-dages krigen 1967 erobrede *Jerusalems gamle bydel og dermed igen fik adgang til tempelpladsen med Vestmuren*, den sidste rest af Herodes den Stores prægtige tempel. Men stormagterne vil aldrig tillade at løse problemet med moskéen til Israels fordel.

Den magt eller nation, som sætter sig fast i Israel, behersker *knudepunktet mellem 3 kontinenter og nøglen til verdensherredømmet*. Det er præcis dette, *Gog* vil opnå med sit store angreb på Israel (Ezekiel 38 og 39).

Men efter den kommende storkrig mellem Nordøsten og Vesten, hvor *Gog* vil ende i sin grav i *Gog-hobens dal*, vil den kommende romerske fyrste optræde i netop dette område, det selevkidiske område, i forbindelse med forbundet af nationer i EU. Han vil give israelerne tempelpladsen, hvor *Omar-moskéen* er lagt i grus efter krigen, hvorefter der er fri bane til genopførelsen af et jødisk tempel og genindførelse af den mosaiske offerkultus.

Herved opnår han den prestige hos jøderne og finansielle støtte fra den øvrige verden, som sætter ham i stand til at arbejde sig op til verdensherredømmet. Hans stærke 7-års pagt med jøderne er kun begyndelsen.

XIV. DEN GENKOMNE ROMERSKE ANTIKRIST AFSLØRES

Midt i den 70. åruge vil den romerske fyrste pludselig forandre sin venlige holdning til jøderne og bringe deres ofringer i templet til ophør. Antikrist hylder kun *magtens gud Mauzin* (Dan. 11:38), derfor har han ingen skrupler med at bryde en traktat.

Hvad er årsagen til dette brud? Ingen kan hade Jesus Messias og samtidig elske hans udvalgte folk. Syndens menneske, fortabelsens søn, den lovløse, det romerske vilddyr er derfor *en forfærdelig antisemit*. Hans pagt med jøderne er kun et politisk middel til at opnå verdensherredømmet – når dette er nået, har han ikke længere brug for jøderne. På samme måde bryder han også med *den store skøge Babylon*, når hun ikke længere tjener hans formål (Åb. 17:16).

Men der er også en anden grund til bruddet. Midt i den sidste åruge vil Antikrist sætte sig i Guds tempel og give sig ud for at være Gud (2. Thess. 2:1-10). Men så falder skællene fra jødernes øjne og de forstår, at det er ham, der er *Ødelæggelsens Vederstyggelighed*, som deres profet Daniel har talt om. Og på trods af, at næsten hele verden tilbeder ham, *vil mange i Israel nægte at bøje knæ for ham*. Denne mangel på lydighed vil for Antikrist være et påskud til at opsigte pagten og standse ofringerne i templet. Bemærk: *Han gør pagten tung for mange*, siger Daniel – dette viser, at der er mange af jøderne, som har været imod den fra begyndelsen.

De 2 vidners profetering i første halvdel af pagten vil uden tvivl fordømme den, men de ender som martyrer ved ugens midte, og verden vil tilbede Dyret:

Der er ingen Gud – ateisme. Mennesket er selv Gud. Mennesketilbedelse er selvtilbedelse. Det åndelige niveau i verden er sunket katastrofalt efter menighedens bortrykkelse og Satan har let ved at få millionerne til at tro hans mesterløgn, den falske Messias.

XV. BRUDET MED DEN FALSKE MESSIAS

Jødernes modige opstand mod Antikrist vil udløse en forfølgelse og ødelæggelse af dette folk, som verden aldrig har set – selv ikke under Hitlers Holocaust. Den vil vare i hele den sidste halvdel af den sidste åruge, altså 3½ profetiske år – samme tidsrum, som det romerske vilddyr iflg. Dan. 7:25 fører krig mod den Højestes hellige – samme tidsrum, som dyret fra havet iflg. Åb. 13:5-7 fører krig mod de hellige og sejrer over dem – samme tidsrum, som hedningerne iflg. Åb. 11:2 nedtræder den hellige by Jerusalem – og samme tidsrum, som kvinden med 12 stjerner over sit hoved iflg. Åb. 12:6 og 14 får en særlig beskyttelse af Gud.

Vi ser, at alt i den bibelske profeti passer sammen: Den samme forfølger, den samme slags forfølgelse, den samme nation bliver forfulgt og den samme tidslængde for forfølgelsen.

Dette er *Jakobs sidste store trængsel*, der er omtalt så udtømmende af GTs profeter, f. eks. Jeremias 30:7. Som guddommelig inspireret profeti var den gammel allerede på Daniels tid, men hans bidrag til den blev at opstille *den kronologiske ramme* for denne trængsel.

Jesus har selv peget på denne tid i Israels fremtidige historie:

Når I derfor ser Ødelæggelsens Vederstyggelighed, som der er talt om ved profeten Daniel, stå på hellig grund – den, der læser dette, skal mærke sig det! - da skal de, der er i Judæa, flygte ud i bjergene; den, der er på taget, skal ikke gå ned og hente noget i huset; og

den, der er ude på marken, skal ikke gå hjem og hente sin kappe. Ve dem, der skal føde og dem, der giver bryst i de dage. Bed til, at jeres flugt ikke skal ske om vinteren eller på en sabbat. For da skal der være en stor trængselstid, som der ikke har været magen til fra verdens begyndelse indtil nu og heller aldrig vil komme. Og hvis de dage ikke afkortedes, blev intet menneske frelst; men for de udvalgte skyld vil de dage blive afkortet. (Matt. 24:15-22).

Så hørte jeg manden, der var iført en linnedragt og som svævede over flodens vand, sværge ved ham, som lever evigt, idet han løftede begge hænder mod himlen: "Én tid, to tider og en halv tid! Når det hellige folks magt ikke længere bliver knust, hører det alt sammen op." (Dan. 12:7).

Altså: Den store trængsel begynder, når "Ødelæggelsens Vederstyggelighed står på hellig grund" hvilket ikke kan være andet, end at Antikrist i midten af den 70. åruge bryder pagten med Israel, stopper ofringerne og sætter sig i Guds tempel og udgiver sig selv for at være Gud, idet han fordrer guddommeligt tilbedelse. (2. Thess. 2:1-10).

Men denne forfærdelige tid vil Gud i sin barmhjertighed forkorte til 1260 dage. Hvis ikke han gjorde det, ville det ende med en total udryddelse af det hellige folk.

XVI. ISRAELS ÅNDELIGE GENFØDELSE OG FREDSRIGET

Enden på den 70. åruges 7-års periode vil afslutte alle de 70 åruger og derfor medføre de umådeligt store velsignelser for Israel og Jerusalem, som er omtalt i Dan. 9:24.

a. *Overtrædelserne bliver tøjlet.*

Aldrig mere vil det udvalgte folk gøre oprør sin Gud og mod sin Messias.

b. *Synden bragt til ophør.*

Det er den virkning, Golgata-sejren får i Israel: *Men sådan er den pagt, jeg vil slutte med Israels hus, når de dage kommer, siger Herren: Jeg lægger min lov i deres indre og skriver den i deres hjerte. Jeg vil være deres Gud og de skal være mit folk.* (Jer. 31:33).

c. *Skylden sonet.*

d. *Evig retfærdighed kommer.*

Det er den retfærdighed, som Israel og Jerusalem skal vandre i fra nu af og altid.

e. *Profeternes syner bliver beseglet.*

Profeternes syner om Israel og Jerusalem er nu blevet opfyldt og dermed beseglede.

f. *Det højhellige bliver salvet.*

Det er indvielsen af templet i 1000-års riget, som vil blive et helligt sted for tilbedelse og bøn fra alle nationer. Gud vil møde menneskene på dette sted, som er helliget ved Jesus Messias' personlige nærvær. Det vil dog på ingen måde erstatte den globale tilbedelse af Herren, som blev indledt med Golgata, men vil være et tillæg til denne som en yderligere herlighed ved den personlige tilstedeværelse af Guds Søn på Jorden. I 1000-års riget tilbedes Herren altså over hele Jorden, men i Jerusalem skal folkeslagene komme for at møde Herren personlig. Templets form og indretning er udførligt beskrevet i Ezekiel kap. 40-48.

Det messianske fredsrige på 1000 år er Jordens store fredfyldte sabbat efter 6000 års lidelsesfulde hverdage. Se de skønne beskrivelser af dette paradisi i Esajas 11.

Om Jordens sidste dage og den nye Jord, se Åb. 21 og 22.

Og jeg så en ny himmel og en ny jord. Før den første himmel og den første jord forsvandt, og havet findes ikke mere. Og den hellige by, det ny Jerusalem, så jeg komme ned fra himlen fra Gud, rede som en brud, der er smykket for sin brudgom.

Og jeg hørte en høj røst fra tronen sige: "Nu er Guds bolig hos menneskene, han vil bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud vil selv være hos dem. Han vil tørre hver tåre af deres øjne, og døden skal ikke være mere, ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere. Thi det, der var før, er forsvundet."

Så kom en af de syv engle med de syv skåle, der var fyldt med de sidste syv plager. Den sagde til mig: "Kom, jeg vil vise dig bruden, Lammets hustru."

Og englen førte mig i Ånden op på et stort, højt bjerg og viste mig den hellige by, Jerusalem, der kom ned fra himlen, fra Gud, med Guds herlighed. Dens stråleglans er som den dyreste ædelsten, som krystalklar jaspis. Den har en stor og høj mur med tolv porte, og over portene tolv engle og indskrevne navne, det er Israels tolv stammers navne: Mod øst tre porte, mod nord tre porte, mod syd tre porte og mod vest tre porte. Og byens mur har tolv grundsten, og på dem står de tolv navne på Lammets tolv apostle. De tolv porte var tolv perler, hver af portene var af én perle. Og byens gade var af det pure guld som gennemsigtigt glas.

Johs. Åbenbaring 21:1-21

Historiske personer, der berøres i Daniels bog

Artaxerxes I Longimanus, konge i Persien 465-425 f. Kr.

Herodes den Store, udnævnt i Rom til konge, regerede 37- 4 f. Kr.

Arkelaus, tetrark i Judæa 4 f. Kr.- 6 e. Kr.

Herodes Antipas, tetrark i Judæa 4 f. Kr.- 6. e. Kr.

Philip, iflg. Josephus tetrark i Iturea og Trakonitis 4 f. Kr.– 34 e. Kr.

Varus, prokurator i Syrien 6-4 f. Kr.

Kvirinius, prokurator i Syrien 4-1 f. Kr. og 6-11 e. Kr.

Lysanias II, tetrark i Abilene omkring 25-28 e. Kr.

Annas, ypperstepræst 7 f. Kr.– 15 e. Kr.

Kaifas, ypperstepræst 18-36 e. Kr.

Pontius Pilatus, prokurator i Judæa 26-36 e. Kr.

Jesu fødselsår 6 eller 5 f. Kr.

Jesu dåb, 26 eller 27 e. Kr.

Den første påske 27 eller 28 e. Kr.

Jesu død 11. april 32 e. Kr.

